

UDDANNELSESKVALITET

KVALITETSSYSTEMET PÅ AARHUS UNIVERSITET

AARHUS
UNIVERSITET

INTRODUKTION

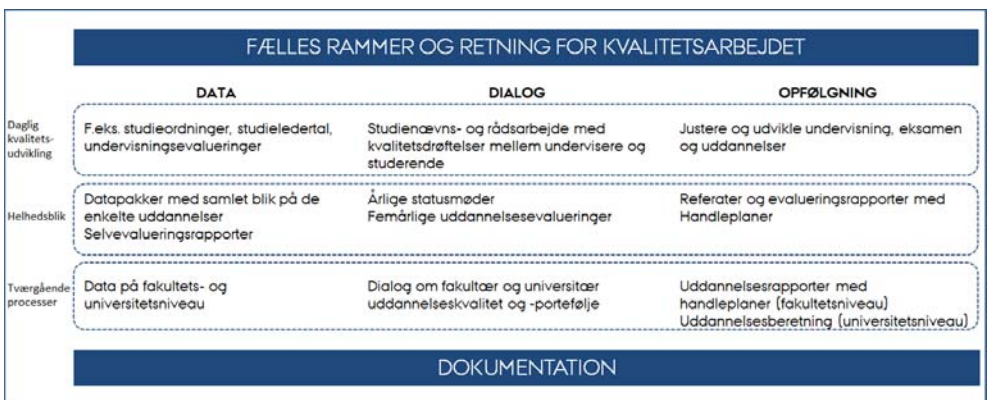
På Aarhus Universitet (AU) arbejder vi kontinuerligt med uddannelseskvalitet på alle niveauer. I undervisningslokaler, i studienævn, på fakulteter og i universitetsledelsen er der fokus på at fastholde og udvikle uddannelsernes kvalitet og relevans.

Kvalitetssystemet beskriver de fælles rammer, redskaber og processer, der understøtter og strukturerer kvalitetsarbejdet og gør det muligt at skabe sammenhæng,

dokumentation og genkendelighed på tværs af AU. Samtidig beskriver kvalitetssystemet opgave- og ansvarsdelingen i kvalitetsarbejdet.

I dette hæfte kan du læse om de vigtigste elementer og sammenhænge i kvalitetssystemet og blive klogere på, hvordan det kvalitetsarbejde, du selv er involveret i, indgår i en større helhed.

AU's KVALITETSPROCESSER

Kvalitetsarbejdet finder sted på tre niveauer, der gensidigt spiller sammen:

- 1) Det daglige kvalitetsarbejde i samspillet mellem undervisere og studerende såvel som i uddannelses- og ledelsesfora
- 2) Et helhedsblik på de enkelte uddannelser i form af årlig status på kvalitetsarbejdet og uddannelsesevaluering

- 3) En tværgående proces, der forbinder det uddannelsesnære arbejde med fakultets-/universitetsniveauet og understøtter det strategiske sigte.

Kvalitetssystemet hviler på kvalitetspolitikens fælles værdier og principper og understøtter velinformerede, dialogbaserede og handlingsorienterede kvalitetsprocesser.

AU's KVALITETSPOLITIK

AU's kvalitetspolitik understøtter kvalitet, relevans og den fortsatte udvikling af uddannelserne gennem et fælles værdigrundlag for kvalitetsarbejdet på hele universitetet, på tværs af campusser og fakulteter.

AU's fælles værdigrundlag er karakteriseret ved høj faglighed, akademisk frihed, selvstændighed, ansvar og samarbejde.

Kvalitetsarbejdet tager udgangspunkt i mødet mellem de studerende og underviserne med fokus på stærk faglighed, godt studiemiljø, læringsudbytte, involvering og motivation.

Kvalitetspolitikken er inddelt i fem delpoliti-

tikker, der tilsammen omhandler et helt studieforløb fra rekrutteringsfasen til beskæftigelse.

De fem delpolitikker er:

1. Rekruttering og studiestart
2. Struktur og forløb
3. Udvikling af uddannelse, undervisning og læringsmiljø
4. Studiemiljø
5. Uddannelsernes relation til arbejdsmarkedet

Delpolitikkerne indeholder en række fælles målsætninger for uddannelseskvalitet og udgør desuden det fælles struktureringsprincip for en række processer i kvalitetsarbejdet.

DATA, DIALOG OG OPFØLGNING

Grundlaget for kvalitetsarbejdet på alle niveauer er et samspil mellem data, dialog og opfølgning. Formålet er at sikre, at vi handler på et oplyst grundlag og kan følge resultaterne af kvalitetsarbejdet over tid.

DATA

Kvalitetsarbejdet er baseret på det bedst mulige informationsgrundlag om uddannelserne. Det gælder både kvantitative data som fx eksamensstatistik og kvalitative data som fx undervisningsevalueringer og censorrapporter.

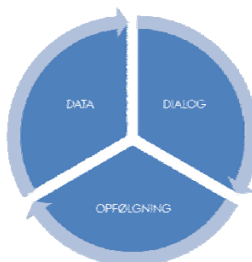
DIALOG

Kvalitetsarbejdet finder sted i dialogbaserede og udviklingsorienterede processer, der involverer de relevante aktører. Dialogen beriger og nuancerer informati-

onsgrundlaget, og det er gennem dialogen, at fremadrettede indsatser og handlinger kan tilpasses og målrettes de enkelte uddannelser bedst muligt.

OPFØLGNING

Kvalitetsarbejdet dokumenteres i referater, handleplaner og målsætninger, der danner grundlag for opfølgning gennem en klar rolle- og ansvarsfordeling.

DET DAGLIGE KVALITETSARBEJDE

Det daglige kvalitetsarbejde af både formel og uformel karakter udgør det centrale fundament for at sikre høj kvalitet og relevans af alle uddannelserne på AU. Det er i de løbende drøftelser af de enkelte uddannelser, nye ideer opstår, akutte udfordringer løses, og værdifulde erfaringer fra undervisnings- og eksamenslokalerne bringes ind i kvalitetsarbejdet.

Kvalitetssystemet omfatter det formaliserede kvalitetsarbejde, som det kommer til udtryk i studienævn, ledelsesfora og andre relevante organer inden for uddannelsesområdet.

Her danner studieåret en grundlæggende systematik i arbejdet med kursusbeskrivelser, godkendelse af pensum, opfølgning på undervisningsevalueringer, studieordningsændringer, tilrettelæggelse af undervisning mv. på det uddannelsesnære niveau. På de tværgående niveauer er eksempelvis budgetter, myndighedsindberetninger og nationale undersøgelser og krav er med til at strukturere arbejdet.

Samtidig understøtter ledelsesinformationssystemet det daglige kvalitetsarbejde via faste årshjul for dataleverancer og -analyser, der giver nævn, udvalg og ledelsesfora mulighed for at tilrettelægge kvalitetsarbejdet i overensstemmelse med de nyeste data inden for et givent

område. Det gælder fx eksamensstatistikker, studieprogression og lignende semestervise opgørelser samt frafaldsstatistikker, ansøgnings-/optagelsestall og resultater fra beskæftigelsesundersøgelsen, der opgøres årligt.

Det løbende kvalitetsarbejde i nævn, råd og udvalg fastholdes i referater og omsættes i konkrete tiltag til gavn for uddannelseskvaliteten. Det gælder fx studieordninger, undervisningsplaner og kursusbeskrivelser på uddannelsesniveau samt fordeling og prioritering af ressourcer, systemunderstøttelse og andre tværgående indsatser på institut-, fakultets- og universitetsniveau.

Det daglige kvalitetsarbejde på alle niveauer er således med til at sikre en fortløbende dialog mellem undervisere, studerende og ledere. Det bidrager til at sikre, at de grundlæggende præmisser for at udbyde uddannelser kvalitetssikres, og til at sikre, at de enkelte dele af uddannelserne behandles dybdegående med kvalitetsudvikling for øje.

DATAPAKKER OG INDIKATORMODEL

Den 1. april hvert år samles og systematiseres det seneste års data om de enkelte uddannelser i en datapakke, der stilles til rådighed for studienævn og uddannelsesledelse. Datapakken indeholder en lang række nøgletal om uddannelsen, og en udvalgt del af disse danner basis for de fælles AU-indikatorer.

Indikatorer adresserer aspekter af alle fem delpolitikker og dækker følgende emner:

- Frafald
- Studieprogression
- Undervisning
- Studiemiljø
- Videngrundlag
- Internationalisering
- Beskæftigelse

Til indikatorerne er knyttet grænseværdier, der angiver, om en indikators værdi er grøn, gul eller rød det pågældende år.

Grøn står for tilfredsstillende kvalitet, gul står for behov for opmærksomhed og drøftelse af mulige tiltag, og rød er en kritisk værdi, der betyder, at der skal iværksættes konkrete tiltag for at forbedre de forhold, der kan kontrolleres og ændres.

Grænseværdierne er dels fastsat af universitetsledelsen og dels fastsat lokalt på fakultets- eller studienævniveau.

Da indikatorerne er fælles på tværs af alle de ordinære uddannelser, er det samtidig muligt at aggregere data fra uddannelsesniveau til fakultets- og universitetsniveau. Efter- og videreuddannelser har et tilsvarende fælles indikatorsæt.

Indikator (nr):	Indikator (tekst)	Aktuelt nøgletal	Status
1a	Førsteårsfrafald BA (%)	15,9	
1b	Frafald efter normeret tid +1 år KA (%)	-	-
2	Studerendes optjente ECTS pr. semester (gns.)	28,0	
3	Planlagte timer pr. semester (gns.)	161	
4	Undervisningsevaluering	Lokal	Lokal
5a	Studiemiljø: faglig trivsel (%)	83%	
5b	Studiemiljø: imødekommende medstuderende (%)	95%	
6a	Forskningsdækning (VIP/DVIP-ratio)	Fuld VIP-dækning	
7	Full degree-studerendes relative progression	23,0	
8	Ledighed 4.-7. kvartal efter dimission	-	-

UDDANNELSESKVALITETSPROCESSER

En *årlig status* på uddannelsernes kvalitet gennemføres for at sikre et systematisk kvalitetseftersyn af alle uddannelser i deres helhed.

Desuden skal alle uddannelser hvert femte år gennemføre en *uddannelsesevaluering* med deltagelse af minimum en eksternt ekspert. Ved evalueringen anlægges

et mere langsigtet og samfundsrettet perspektiv på kvalitetsudvikling.

På møderne skal alle fem delpolitikker berøres og indikatorerne gennemgås. Desuden er der mulighed for at sætte særlig fokus på aktuelle, udvalgte aspekter af en given uddannelse.

ÅRLIG STATUS

FORBEREDELSE

Uddannelsesledelsen drøfter datapakken med relevante aktører, bl.a. studienævnet for at kvalificere og analysere tal og tendenser i datapakken samt identificere særligt relevante emner til drøftelse på det årlige statusmøde.

STATUSMØDE

Med afsæt i datapakken og supplerende materiale er der dialog mellem uddannelsesledelse, studienævn og ledelse. Uddannelsens status drøftes i forhold til indikatorerne, og konkrete indsatser for fortsat kvalitetsudvikling besluttet.

OPFØLGNING

I forlængelse af dialogmøderne udarbejdes en handleplan med klar angivelse af, *hvilke* problemstillinger der skal adresseres, *hvordan* dette gøres, *hvem* der har ansvaret for processen, og inden for hvilken tidsramme den gennemføres.

For uddannelser, hvor tre eller flere indikatorer er i rød, afholdes et opfølgende møde mellem dekan, prodekan, institutleder og studieleder med fokus på handleplanen og den ledelsesmæssige understøttelse af kvalitetsarbejdet.

UDDANNELSESEVALUERING

FORBEREDELSE

Studielederen inddrager relevante aktører i en drøftelse af datapakken, handleplanen fra sidste år mv. og udarbejder en selvevalueringsrapport til mødedeltagere.

EVALUERINGSMØDE

Selvevalueringsrapporten danner grundlag for dialogen mellem en ekstern ekspert, den lokale uddannelsesledelse, repræsentanter for studienævnet, institutleder og prodekan for uddannelse. Her drøftes udviklingsperspektiver for uddannelsen, og der træffes beslutninger om mål og konkrete handlinger.

Aftager- og censorperspektiv involveres ved, at aftagerpanel og det relevante censorformandskab får mulighed for at kommentere.

OPFØLGNING

I forlængelse af uddannelsesevalueringen udarbejdes en handleplan med klar angivelse af, *hvilke* problemstillinger der skal adresseres, *hvordan* dette gøres, *hvem* der har ansvaret for processen, og inden for hvilken tidsramme den gennemføres.

PROCESSER PÅ FAKULTETS- OG UNIVERSITETSNIVEAU

I forlængelse af de uddannelsesnære processer samles der i efteråret op på resultaterne i henholdsvis fakultetsledelser og på universitetsniveau.

På fakultetsniveau sammenfatter fakultetsledelsen en uddannelsesrapport til Udvalget for Uddannelse på baggrund af dialog og handleplaner fra status- og evalueringsmøder ledsaget af et samlet overblik over fordelingen af indikatorer på fakultets uddannelser.

Uddannelsesrapporterne består dels af en opsummering af fakultetets aktuelle position inden for de fem delpolitikker og dels en prioritering af fakultetets vigtigste kvalitetsindsatser i det kommende år omsat i konkrete handleplaner.

Desuden rummer rapporterne en tilbagemelding til Udvalget for Uddannelse på, hvorvidt uddannelseskvalitetsprocesser og elementerne heri har fungeret efter hensigten.

På universitetsniveau foretager Udvalget for Uddannelse på baggrund af uddannelsesrapporterne en samlet vurdering af uddannelseskvaliteten og kvalitetssystemet. Vurderingen indgår i udvalgets strategiske prioriteringer af tværgående aktiviteter på uddannelsesområdet og omsættes desuden i en uddannelsesberetning til universitetsledelsen omkring årsskiftet.

Universitetsledelsen drøfter uddannelsesberetningen i forhold til den samlede udvikling på uddannelsesområdet og i sammenhæng med AU's øvrige virke.

Prorektor præsenterer efterfølgende uddannelsesberetningen og universitetsledelsens refleksioner for bestyrelsen, der inddrager disse i fremadrettede strategiske prioriteringer og beslutninger.

Opsamlingen på fakultets- og universitetsniveau skal sikre synlighed, sammenhæng til strategiske indsatser og grundlag for prioritering af ressourcer. Dette understøttes af overlappende teams:

- Studieleder er bindeled mellem status-/evalueringsmøder og studienævn.
- Instituttleder er bindeled mellem status-/evalueringsmøder og institutledelse.
- Prodekan for uddannelse er bindeled mellem det samlede uddannelsesområde på fakultetsniveau og Udvalget for Uddannelse.
- Dekanen er bindeled mellem fakultets- og universitetsledelse.
- Prorektor er ansvarlig for den samlede proces og bindeled mellem Udvalget for Uddannelse, universitetsledelse og bestyrelse.

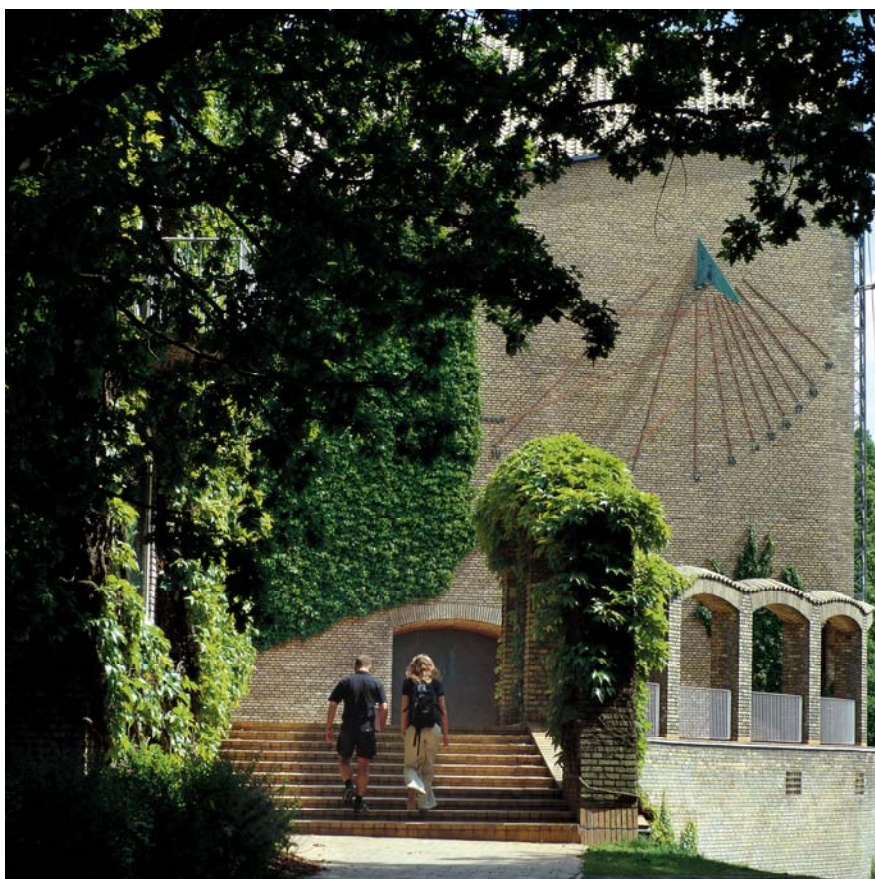
CENTRALE SPØRGSMÅL

I forbindelse med institutionsakkreditering skal AU dokumentere, at kvalitetsarbejdet er løbende, systematisk og ledelsesforankret.

Dokumentationen sker i form af en selvevalueringsrapport, der følges op af panelbesøg, hvor repræsentanter for ledere, medarbejdere og studerende skal indgå i dialog om kvalitetssystemet.

Her er nogle spørgsmål, som panelet kunne spørge om, og du kan overveje, hvad du vil svare, hvis du bliver spurgt:

- Hvad er dit ansvar i sikring af uddannelsernes kvalitet?
- Hvordan kan du vide, om der er høj kvalitet i uddannelse og undervisning?
- Hvad gør du, hvis du oplever problemer med kvalitet?

For yderligere oplysninger om kvalitetsarbejdet på Aarhus Universitet se:
www.kvalitet.au.dk